

**MAJANDUS- JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUMI
LIIKMEÕIGUSTE TEOSTAMISE ARUANNE
2024. a kohta**

**1. MTÜ Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus, registrikood 80120020
(endine nimi MTÜ Eesti Standardikeskus)**

MTÜ liikmed:

1. Eesti Vabariik (liikmeõiguste teostaja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium), registrikood 70003158;
2. Eesti Kaubandus-Tööstuskoda, registrikood 80004733;
3. Eesti Töandjate Keskliit, registrikood 80036271.

Liikmemaks 800 eurot aastas.

MTÜ tegutseb toote nõuetele vastavuse seaduse alusel Eesti standardimisorganisatsiooni ja Eesti akrediteerimisasutusena.

MTÜ oli 2024. aastal Euroopa Standardiskomitee (CEN), Euroopa Elektrotehnika Standardiskomitee (CENELEC) ja Rahvusvahelise Standardimisorganisatsiooni (ISO) täisliige ning Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoniga (IEC) liitunud liige, osales nende organisatsioonide tegevuses, võttis nende standardeid üle Eesti standarditeks ning tegi Euroopa ja rahvusvahelisi standardeid Eestis kättesaadavaks. Alates 2021. aastast on MTÜ Euroopa Akrediteerimise Koostööorganisatsiooni EA liige ning on liitunud EA vastastikuse tunnustamise lepetega (MLA) kalibreerimislaborite, katselaborite, meditsiinilaborite ja inspekteerimisasutuste akrediteerimise ning kõigi sertifitseerimistegevuste (toote, isikute, juhtimissüsteemi) akrediteerimise alal. Lisaks on MTÜ EA MLA liige kasvuhoonetegaaside heitkoguste tõendamisasutuste akrediteerimise alal. MTÜ on alates 2023 maist Rahvusvahelise Laborite Akrediteerimise Koostööorganisatsiooni ILAC täisliige.

Muutused mittetulundusühingus

Alates 01.01.2021 lisandus ühingu teenuste hulka akrediteerimisteenus pakkumine ja tegutsemine riikliku akrediteerimisasutusena. Akrediteerimistegevused võttis ühing üle Sihtasutuselt Eesti Akrediteerimiskeskus. Nimetatud muudatusega seoses on alates 01.01.2021 ühingu nimi Mittetulundusühing Eesti Standardimis- ja Akrediteerimiskeskus. 2024. aastal ülesannetes muudatusi ei olnud.

Mittetulundusühingu jätkamise vajadus

Standardimine ja akrediteerimisteenus pakkumine on oluline ettevõtjate konkurentsivõime tagamiseks. Riigi tegevus peab olema pikaajaliselt suunatud sellele, et ühiskond tervikuna areneks ja tootlikkus kasvaks, mistõttu riik peab suutma pakkuda kvaliteetseid avalikke teenuseid üle Eesti ka demograafiliste trendide mõjudest tulenevate piiratud ressursside tingimustes.

Liikmeõiguste teostaja peab mittetulundusühistu jätkamist vajalikuks.

2. Euroopa Ruumiandmete Rakendusuuringute Ühing (EuroSDR)

Ühingust EuroSDR ja Eesti liikmelisusest ühingu

Euroopa Ruumiandmete Rakendusuuringute Ühing ehk European Spatial Data Research (edaspidi *EuroSDR*) on mittetulundusühing, mis asutati rahvusvahelise kokkuleppe alusel 1953. aastal Pariisis. EuroSDR liikmeteks on asutajaliikmed, lihtliikmed ja assotsieerunud liikmed. Lihtliikmeks saab olla Euroopa Nõukogu liikmesriigi asutus või organisatsioon, mis vastutab oma riigis topograafilise informatsiooni ja maainfo eest või selle riigi asutus ja/või organisatsioon, mis tegeleb ruumiandmete uuringutega või sellealase hariduse andmisega. Eestist on EuroSDR liikmeks ka Tartu Ülikool. EuroSDR töö on korraldatud viie komisjoni kaudu, mis tegelevad vastavalt ruumi andmehõive ja andmete kogumisega; andmetöötluse ja modelleerimisega; tootmisprotsesside ja informatsiooni kasutamisega; töökorralduse ja ärimudelite ning haridustööga. Igas valdkonnas korraldatakse üleeuroopalisi uuringuid konkreetsete teemade süvaanalüüsiks.

Eesti astus EuroSDR liikmeks veebruaris 2019. Selleks andis Vabariigi Valitsus eelnevalt novembris 2018. a korralduse, milles määras riigi liikmeõiguste teostajaks Keskkonnaministeeriumi. Keskkonnaministeerium määras riigi liikmeõigusi teostama Maa-ameti, kuna Eesti riiklike ruumiandmete ajakohasus ja kättesaadavus on Maa-ameti vastutusalas. Seoses ministeeriumide valitsemisalade ümberkorraldamisega määras Vabariigi Valitsus juulis 2023 EuroSDR riigi liikmeõiguste teostajaks Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi, kuna Maa-amet toodi Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi valitsemisalasse. Seoses ministeeriumide valitsemisalade ümberkorraldamisega jaanuaris 2025 määras Vabariigi Valitsus EuroSDR riigi liikmeõiguste teostajaks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, kuna Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalasse toodi Maa-ameti baasil loodud Maa- ja Ruumiamet.

Ühingul on iga-aastane liikmemaks, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium tasus 2024. a liikmemaksu 4000 eurot ja 2025. a liikmemaksu 4800 eurot.

2024. a tegevused ja liikmelisuse jätkamise vajalikkus

Tänu EuroSDR liikmesusele sai Maa-amet osaleda kuni 2024. a esimese kvartalini kestnud rahvusvahelises projektis GeoE3 (Geospatially Enabled Ecosystem for Europe), mille eesmärk on parandada ruumiandmete piiriülest koostoimet ning hoogustada Euroopa Majanduspiirkonna ruumiandmete laialdasemat kasutuselevõttu.

18. jaanuaril 2024 toimus Maa-ameti osalusel virtuaalne seminar „Take your geospatial services to the next level with GeoE3“, kus tutvustati EuroSD liikmetele projekti GEOE3 ja kasu, mida GEOE3-platvorm võib organisatsioonile tuua ja kuidas saab platvormiga liituda.

Jaanuaris 2024 korraldas Soome Maamõõduamet (NLS) koostöös Maa-ametiga Helsingis projekto GeoE3 raames targa linna tehnoloogiate häkatoni, mille eesmärk oli uusi OGC API teenusstandardeid kasutades leida rakendust projekti raames loodud teenuste kaudu kättesaadavaks tehtud piiriülestele ruumiandmetele.

24.-25. jaanuaril 2024 toimus Madriidis GeoE3 projekti kokkuvõttev töötuba, kus Maa-ametist osalesid geoinformaatika osakonna geoinfosüsteemide büroo ja ruumiandmeteenuste büroo töötajad, kes projekti mitme aasta vältel oma tööga panustasid. Lõpuüritusel osales Maa-ameti

töötajad projekti kokkuvõtte tegemisel, andsid tagasisidet projekti lõppraportile ja töid ametisse teatmised projekti tulemustest, järeldustest ja edasistest võimalustest.

16.-17. jaanuaril 2024 toimunud geoandmete leitavuse töötoast „Geodata discoverability“ võttis osa ka Maa-ameti esindaja. Töötoa eesmärk oli jõuda ühisele arusaamale sellest, mida andmete leitavuse all tänapäeval mõeldakse, kuidas seda leidmise protsessi rohkem põimida rakenduste arendamise ja andmete kasutamisega ja kuidas saavad sellest protsessist aru riiklikud ja eraorganisatsioonid.

8.-9. veebruaril 2024 toimus EuroSDR ja assotsiatsiooni EuroGeographics ühisüritus - veebinar „Joint Workshop on Sustainable Business Models for NMCAs“, kus osales Maa-ameti töötaja.

11.-22. märtsil 2024 toimus EuroSDR veebipõhine koolituskursus „Remote sensing and change detection with Sentinel time series data“, kus osalesid kaks Maa-ameti töötajat.

1. maist 2022 kuni 30. aprillini 2024 osales Maa-amet EuroSDR ja Euroopa kaardistus-, kinnistus- ja katastriametite assotsiatsiooni EuroGeographics'i liikmena ÜRO maahalduse ja maakorralduse ekspertrühmaga (EG-LAM) projektis „The Effective Land Administration Framework“, mille eesmärgiks on tõsta teadlikkust tõhusta maahalduse mõjudest ja eelistest ning jagada FELA-ga seotud teadmisi ning kogemusi. See koostöö võimaldab kasutada riiklike kaardistus-, kinnistus- ja katastriametite jt riigiasutuste, ülikoolide, uurimisinstituutide ja eraettevõtete vahelist sünergia. EuroSDR ja UN-GGIM viisid koostöös läbi uuringu, milles osales 21 Euroopa riiki, kes on EuroSDR, UN-GGIM Europe'i ja/või FIG-i (International Federation of Surveyors) liikmed. UN-GGIM-i Euroopa alamkomitee UN-GGIM:Europe delegatsioon külastas Maa-ametit 24. ja 26. aprillil 2024. Kahepäevasel kohtumisel tutvustasid mõlema asutuse esindajad geomaatika valdkonna viimaseid arenguid ja tulevikuväljavaateid ning arutlesid võimaliku koostöö üle ruumiaandmete innovatsiooni ja maade haldamisega seotud küsimustes. Maa-ameti peadirektor Tambet Tiits ja UN-GGIM:Europe tegevjuht Colin Low allkirjastasid vastastikuse mõistmise memorandumid.

22-24. mail 2024 toimus Hollandis Zwolles EuroSDR delegaatide koosolek BoD 144, kus osales Maa-ameti peadirektor.

6.-8. novembril 2024 toimus Kopenhagens EuroSDR delegaatide koosolek BoD 145, kus osales Maa-ameti peadirektori asetäitja.

13.-15. novembril 2024 toimus Amsterdams töötuba „Artificial Intelligence in the core processes of European NMCA's“, kus osalesid kolm Maa-ameti töötajat ning tegid seal ettekande.

Maa-ameti e-katastri arendusosakonna juhataja Priit Kuus kirjutas Maa-ameti katastri-alastest tegevustest 2024. a [EuroSDR aastaraamatus](#).

EuroSDR korraldab oma liikmetele arvukalt erinevatel teemadel veebitöötubasid, -koolitusi jm üritusi, millel osalevad Maa-ameti, tänase Maa- ja Ruumiameti, töötajad.

Üritused on vaid osa Maa-ameti/Maa- ja Ruumiameti töötajate tegevusest organisatsioonis ja sellest saadavast kasust. Suure osa moodustab organisatsiooni liikmete regulaarne suhtlemine ja vajaduspõhised konsultatsioonid nii EuroSDR sees tervikuna kui selle üksikliikmete vahel, tänu millele saab Maa-amet/Maa- ja Ruumiamet teha otsuseid, arendustegevust ja hankida riist-

ja tarkvara. Selline koostöö on olnud viljakas. Ühe näitena võib tuua 3D-andmete tootmise ja arendamise Maa-ameti/maametsa- ja Ruumiametis, mille loomine oleks ilma EuroSDR liikmelisuseta (just regulaarse suhtluse ja koostöö osas) olnud väga keeruline. 3D-andmed (Geo3D) hõlmab endas nii olemasolevate andmete parema kasutuse kui ka uute kolmemõõtmeliste andmetike loomise.

EuroSDR komisjonides käsitletakse Maa-ameti/maametsa- ja Ruumiameti jaoks olulisi teemasid:

- maakatastri süsteeme (infosüsteemide üleschitus, teenused);
- INSPIRE direktiivi (elektrooniliste teenuste arendamine);
- aeropildistamise ja laserskaneerimise andmete laialdasemat kasutamist;
- kaugseire andmete (Euroopa Kosmoseagentuuri Sentinel satelliitidelt) kasutamist; ruumiandmete efektiivsemat kogumist;
- uute toodete väljatöötamist jms.

Kõigis ülalmainitud valdkondades lasub Maa-ametil/maametsa- ja Ruumiametil kohustus toota riiklikke ruumiandmeid, arendada uusi teenuseid ja teha need kättesaadavaks.

EuroSDR uurimisrühmade töö on Maa-ameti jaoks eriti väärtuslik, kuna see keskendub riiklike organisatsioonide vajadustele ja võimalustele. Selle tulemusel on võimalik olla kursis selles valdkonnas mujal maailmas toimuvaga, info ja kogemustega, võimaluse korral arengut ka suunata, minimeerida ebasoodsaid otsuseid andmetöötluse tarkvara valikul või teenuste arendamisel ning see säästab aega, inimressursi ja riiklikke vahendeid.

EuroSDR liikmelisusest saab kasu ühiskond tervikuna, sest liikmeks olek annab Eesti spetsialistidele olulise võimaluse osaleda ruumiandmetega seotud rakendusuringutes ja arendustegevuses ning tõsta esile Eesti jaoks olulisi ruumiandmetega seotud teemasid. Selle tulemusel on võimalik ruumiandmete valdkonda efektiivsemalt ja edukamalt arendada.

Suure osa EuroSDR-s käsitletavate teemade uurimiseks iseseisvalt ei ole Eestil piisavalt inimesi ega raha, samas tuleb Eestil osaleda Euroopa Liidu elukeskkonda mõjutavate strateegiate ja poliitikate kujundamisel ning ruumiandmete valdkonna arendamisel. Seega on riigi järjepidev osalemine EuroSDR-i tegevuses oluline ja vajalik nii riigi kui ka rahvusvahelisel tasandil.

3. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, volituse alusel Maa- ja Ruumiameti, teostatavad liikmeõigused maaparandusühistutes perioodil 01.2024 - 06.2025

Jrk nr	Ühistu nimi	Registrikood	Liikmemaksu suurus aastas
1	Aardla polder MPÜ	80596432	-
2	Alajõe Maaparandusühistu	80310890	-
3	Ariste Maaparandusühistu	80372141	-
4	Inkalaane maaparandusühistu	80405389	-

5	Jänese Maaparandusühistu	80224305	-
6	JÄRVAKÜLA MAAPARANDUSÜHISTU	80552274	-
7	KAIMI MPÜ	80552245	-
8	Karu Maaparandusühistu	80292838	-
9	Laane maaparandusühistu	80215915	-
10	Lemmetsa Maaparandusühistu	80417234	-
11	Lodja Maaparandusühistu	80417091	-
12	Madila-Vilumäe maaparandusühistu	80287794	-
13	Mittetulundusühing Mustu Maaparandusühistu	80387243	-
14	Muri Maaparandusühistu	80420696	-
15	Mõisa maaparandusühistu	80386410	-
16	Ohukotsu MPÜ	80568217	-
17	Oidrema Vahesoo Maaparandusühistu	80550370	-
18	Rahinge Maaparandusühistu	80186585	-
19	Rannaküla Maaparandusühistu	80341488	-
20	Rebase Maaparandusühistu	80554920	-
21	Räpu Maaparandusühistu	80376676	-
22	Sangamõisa Maaparandusühistu	80416795	-
23	Selja Kraavid Maaparandusühistu	80401374	-
24	Sepa Maaparandusühistu	80554288	-
25	Soetaguse Maaparandusühistu	80404941	-
26	Sõrandu Maaparandusühistu	80303192	-
27	Toomemaa Maaparandusühistu	80218629	-
28	Ubesoo Poldri Maaparandusühistu	80190109	30,87
29	Varnja Poldri Maaparandusühistu	80190173	-
30	Viruvee-Räsna Maaparandusühistu	80275076	-
31	Võtikvere Maaparandusühistu	80419434	-
32	Väljaküla MPÜ	80568105	-